

РЕШЕНИЕ

№ 120

гр. Стара Загора, 23.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, IV ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми март през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Пламен Ст. Златев

при участието на секретаря Павлина Г. Тодорова
като разгледа докладваното от Пламен Ст. Златев Гражданско дело № 20235500100820 по описа за 2023 година

Производството е на осн. чл.45- 49 и чл.82- 86 от ЗЗД във вр. с чл.3, чл.5 и чл.8 от ЕКПЗЧОС.

Делото е образувано въз основа на Искова молба вх.№ 15112/01.12.2023г. от ищцата- пълнолетната българска гражданка Т. Е. П. от гр.С., обл.Г. против ответника/юридическото лице/ Държавна психиатрична болница/ДПБ/„Д-р Г. Кисъов“- гр.Р., обл.Старозагорска, която твърди, че са били извършени тежки нарушения срещу личните и законните ѝ права, били налице много лоши битови и хигиенни условия там, които била изтърпяла против волята ѝ и била изключително лошо третирана от персонала там. Поради което и на осн. чл.45- чл.49 от ЗЗД във вр. с чл.3, чл.5 и чл.8 от ЕКПЗЧОС моли настоящия първоинстанционен съд да осъди ответника да ѝ заплати парично обезщетение в размер на общо 30 000 лв., представляваща обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди в резултат на престоя ѝ в ответната болница, за които не била надлежно информирана и не била дала своето съгласие, заедно със законната лихва върху тях от деня на предявяване на иска в съда/01.12.2023г./ до окончателното изплащане на сумата, както и всичките ѝ разноски по делото, със законните последици от това. Няма представен Списък за разноските си по реда на чл.80 от ГПК. В този смисъл са пледоариите на двамата ѝ пълномощници- адвокати, както и общата им

писмена Защита по делото в дадения ѝ от съда 1- седмичен срок.

Ответникът Държавна психиатрична болница/ДПБ/„Д-р Г. Кисъов“- гр.Р., обл.Старозагорска е представил писмен Отговор на ИМ вх.№ 21431/14.02.2024г., с който възразява изцяло против изложените факти и обстоятелства в ИМ на ищцата, счита, че същите не отговарят на обективните факти и действителността, заявява, че исковата претенция се явява изцяло неоснователна и недоказана и моли да бъде отхвърлена изцяло, ведно със законните последици от това. В този смисъл е и пледоарията на процесуалния му представител- адвокат по делото. Претендира разноските си по делото, за което престава Списък по чл.80 от ГПК. Не е представил писмена Защита в дадения му от съда 1- седмичен срок.

След като се запозна с исканията, възраженията и становищата на всяка една от страните, със събраните по делото писмени и гласни доказателства, със заключенията на съдебните експертизи, с приложимите по казуса материалноправни и процесуални норми, и като взе предвид константната практика на съдилищата в региона и в страната по аналогични казуси, съдът счита за изяснено и доказано по несъмнен и безспорен начин следното :

Исковете са процесуално допустими, своевременно предявени, родово и местно подсъдни на настоящия първоинстанционен ОС- Ст.Загора, поради което съдът следва да се произнесе по съществото на исковите претенции по делото, с които е бил надлежно сезиран.

Видно от събраните по делото множество писмени доказателства- Епикриза ИЗ № 416 на ДПБ - Р., Епикриза ИЗ № 708 на ДПБ - Р., Епикриза ИЗ № 694 на ДПБ - Р., Епикриза ИЗ № 945 на ДПБ - Р., Епикриза ИЗ № 945/2019 г. на ДПБ - Р., превод на Доклад на Комитета против изтезанията от 2018г., Факсимиле от електронната страница на ДПБ – Р. касаещо Проект „Защитено жилище“ и Доклад на националния превантивен механизъм за извършена проверка в ДПБ – Р., ОПИС № 1 - ИЗ № 416/2019 год. - История на заболяването № 416/2019 г., Допълнителен лист № 1, Допълнителен лист № 2, Допълнителен лист № 3, Допълнителен лист № 4, Епикриза от ДПБ –Р., Лабораторни изследвания, Температурен лист, Електрокардиограма, Талон за хоспитализиране, Декларация за информирано съгласие за лечение, Формуляр „Приемане в болница“, Епикриза от УМБАЛ „Св. Г.“- П. Формуляр „Изписване от болница“, ОПИС № 2 - ИЗ № 708/2019 год. - История на

заболяването № 708/2019 г., Допълнителен лист № 1, Допълнителен лист № 3, Допълнителен лист № 4, Епикриза от ДПБ –Р., Лабораторни изследвания, Температурен лист, Талон за хоспитализиране, Декларация за информирано съгласие за лечение, Формуляр „Приемане в болница“, Формуляр „Изписване от болница“, ОПИС № 3 - ИЗ № 945/2019 год. - История на заболяването № 945/2019 г., Допълнителен лист № 1, Допълнителен лист № 2, Допълнителен лист № 3, Допълнителен лист № 4, Епикриза от ДПБ – Р., Лабораторни изследвания, Температурен лист, Талон за хоспитализиране, Декларация за информирано съгласие за лечение, Формуляр „Приемане в болница“, Експертно решение № 0457/24.02.2016 г. от МБАЛ „Д-р Стойчо Х.в“ –С., Протокол № 30/19.08.2019 г. на медицинска комисия ЛКК - ДПБ „Д-р Г. Кисъв“ – Р., Психологично изследване от ДПБ –Р., Формуляр „Изписване от болница“, ОПИС № 4 - ИЗ № 1150/2019 год. - История на заболяването № 1150/2019 г., Допълнителен лист № 1, Допълнителен лист № 2, Епикриза от ДПБ – Р., Лабораторни изследвания, Температурен лист, Талон за хоспитализиране, Декларация за информирано съгласие за лечение, Формуляр „Приемане в болница“, Молба от Т. Е. П. /чрез Еконт/ за копия на епикризи от престои в ДПБ – Р., Изпратени два файла с искани епикризи по ел. поща, Формуляр „Изписване от болница“, ОПИС № 5 - ИЗ № 694/2020 год. - История на заболяването № 694/2020 г., Допълнителен лист № 1, Допълнителен лист № 2, Допълнителен лист № 3, Епикриза от ДПБ –Р., Лабораторни изследвания, Температурен лист, Електрокардиограма, Талон за хоспитализиране, Декларация за информирано съгласие за лечение, Формуляр „Приемане в болница“, Формуляр „Психиатрични хоспитализации“, Формуляр „Социален статус“ и Формуляр „Изписване от болница“, първата хоспитализация на ищцата в периода 24.04- 17.06.2019г. е започнала с насТ.ването против воля ѝ в Първо женско отделение със затворен режим, при приема на ищцата на 24.04.2019г. при ответника никое негово длъжностно лице не е изяснило на самата ищца, че ще постъпва именно в това Първо отделение със затворен режим, няма абсолютно никакви други записи тя е да е имала автоагресивно и/или агресивно рисково поведение при доброволното ѝ постъпване за лечение при ответника. Налице е принудителното ѝ насТ.ване в отделение от затворен характер, каквото е първоначалното ѝ Първо женско отделение на ответника.

Видно от събраните по делото множество гласни доказателства- устните

отговори на ищцата по реда на чл.176 от ГПК и показанията на разпитаните по делото общо 3 бр. свидетели се установи следното :

Съгласно личните отговори по реда на чл.176 от ГПК от ищцата, същата потвърждава, че е напускала болницата и се е връщала обратно с явната идея, че била в домашен отпуск за поставяне на инжекция. Влизала е в приемен кабинет само два пъти и е подписвала две информирани съгласия без да ги чете, защото искала най-бързо да се махне от кабинета, защото било със скандал и двата пъти. Не ѝ били давани експертизи и всеки път информирано съгласие. Първия път била в тежкото женско отделение, където се пушело и после в лекото отделение, в което също се пушело. В началото докато била в тежкото отделение ѝ били взели нещата и в лекото отделение ѝ ги върнали- първият ден не били при нея, вторият ден вече били при нея. Винаги се била обаждала на персонала, като е можело да се напуска болницата само с пропуск, подписан от медицинската сестра. С разрешение на персонала била ходила да тича, ходила била на разходка в болницата, а след 14.00 ч. с пропуск била излизала. Отделението се заключвало и не можело да се излиза вечер. Когато се перели общите дрехи и дрехите на всички други пациенти- не, а когато искала да си изпера своите дрехи- да. На рисуване била ходила само веднъж, а на културтерапия- 2 или 3 пъти. Не би го нарекла двигателен режим- просто ходела да тича.

Съгласно показанията на поотделно разпитаните по делото общо 3 бр. свидетели, се установява следното :

Свидетелката П.П.И.-П./майка на ищцата/ сочи, че ищцата на два пъти през 2019г. е била приемана в ДПБ- гр.Р. в нейно присъствие. Първия път първоначално е била приета в Острото отделение, като на следващия ден я преместили в общото отделение. Никой нищо не им обясни, не си спомня в приемния кабинет дали ищцата е подписвала някакви документи, не е имала информация за страничните ефекти от медикаментите. На два пъти пускали ищцата от ответната болница- първия път за да ѝ поставят инжекция мантина, а втория път за предстоящото раждане от сестра ѝ. Тогава при излизането си била вземала само най- необходимото/четка и паста за зъби/, тъй като била с очакване, че ще се върне обратно. Никога не била изписвана, само била пускана в градска отпуска, като за този период за 10 дни ѝ давали от болницата лекарствата, които трябва да приема и вещите ѝ са оставали там.

Битовите условия в болницата били много лоши- тоалетните казанчета не работели, наливали вода с кофата, само по 2-3 часа няколко пъти в седмицата имало топла вода. Ищцата развила цистит и от време на време се налагало да пие лекарства за него. Пушело се в отделението, а терасата се заключвала всяка вечер за сигурност. Сградата била много порутена, но стаите били чисти, в тях имало най- необходимото/нощни шкафчета/. Докато самият парк на болницата бил много голям, разкошен, с цветя, с пейки, с място за почивка. Ищцата постъпила доброволно за лечение при ответника по съвет на наблюдаващия я психиатър д-р Коев от гр.С., защото там имало много културотерапия, трудотерапия и други, за да бъде тя ангажирана и да не мисли само за това, че е болна и трябва да отслабва. Лекуващата я при ответника д-р Г. казвала, че трябвало ищцата да постои още малко, за да бъде лекувана, че ще я пусне малко в отпуск, да види как се чувства и като се върне ще прецени какво ще прави. Няма информация дали ищцата всякога е можела да напусне болницата, не ѝ била казвала, че я държат там принудително и не я пускат да бъде изписана.

Свидетелката А.Г. М.а/без родство и особени отношения със страните по делото/ заявява, че познава ищцата от м.01.2020г. по повод на една нейна публикация във Фейсбук, в който изразявала доста емоционално преживяване в психиатрична болница, като запознанството им съвпаднало с края на хоспитализацията ѝ и първата им среща била на живо от там. Видели се на живо след изписването на ищцата, тя била недоволна, страхувала се е да не умре, защото нямало сигурност. Оплаквала се от хигиената и влошеното си психично здраве там. При хоспитализацията първоначално е била настанена в тежко отделение и там е била буквално ужасена от затворения режим, от условията, след което е била преместена в по-леко отделение, но там се е страхувала, че се пуши в отделението, понеже имала страх от пожари в отделението. Имала страхове за физическата си неприкосновеност, понеже имало агресия между пациенти, вербална агресия към нея от други пациенти и грубо отношение на лекари към пациенти. Ищцата ѝ казала, че била третирана и е излизала в домашен отпуск, защото сестра ѝ трябвало да роди и всички нейни излизания били в режим на домашен отпуск. Ищцата изключително много внимавала да не приема медикаменти, от които се напълнява и от страничните ефекти на лекарствата към психичното ѝ здраве. Била разбрала, че приеманите от нея медикаменти приемали този ефект, но в психиатричната

болница тя не е имала никаква представа. Ищцата ѝ била споделяла за сексуално насилие, когато е била дете.

Свидетелката П.Д.Г./без родство с ищцата, работеща при ответника от 1976г., понастоящем работеща там като началник на трето женско отделение от 1997г. и до сега/, заявява, че познава ищцата от момента на постъпването ѝ в нейното отделение, един ден след като е била приета в болницата за лечение през м.04.2019г. На втория ден ищцата била приета в Трето женско рехабилитационно отделение на свободни врати, с лек режим, с желание да бъде настанена в защитените жилища в болницата, по съвет на неин лекуващ психиатър от С. и по повод влошаване на психичното ѝ състояние, свързано с отношенията в семейството и по-скоро с бабата, с която тя живеела по това време. НасТ.ването в тези жилища ставало по определени правила, свързано със стабилизиране на състоянието и други административни изисквания, като трябва пациентката да подаде молба към комисия от болницата, да се смени настоящия ѝ адрес и да има личен лекар от гр.Р.. По време на престоя в отделението ищцата сама декларирала подобрения на отношенията с майката, като последвали четири изписвания и отново четири приемания в отделението през 2019г. и едно през 2020г, като те били винаги ставали с желанието и по инициатива на ищцата и на нейните близки. Това било надлежно документирано от медицинската документация, изписванията и хоспитализациите били регламентирани според вътрешните правила на отделението и били свързани с подобряване състоянието на ищцата по време на отпуска. С ищцата тя имала много добри взаимоотношения, през цялото време усещала едно добронамерено отношение към нея и персонала, много добро съдействие към целия процес на лечение, като тя никога не била споделяла никакви свои преживявания или особени изисквания. Ищцата не се била оплаквала от страхове, свързани с отношенията си с персонала или с някои от другите болни, с такива лични нейни преживявания и страхове, свързани с наличните и понякога обострящи се халюцинации, които имала като остатъчна симптоматика. Ищцата имала много дълъг многогодишен опит с лечение на много места- в Психиатрична клиника в гр.В., в Александровска болница- С., два пъти в Психоболницата на 4 км в гр.С., в клиника в гр.П. в ДПБ- гр.С., обл.Г.. Тази дългогодишна давност била от 15-годишна и дала възможност да опита много видове лекарства, които тя познавала много добре, защото цитирала лекарствата, казваше кои действат, как действат и кои

не ѝ действат. Няколко месеца преди да постъпи при тях била изписана от Психиатрична клиника- гр.Пловдив в едно стабилизирано състояние с лекарства, които приемала и отчитала добро повлияване от тях. Положително ѝ въздействала и домашната обстановка, където тя продължила да приема лекарствата, които е приемала месеци наред. Направените промени по време на лечение в болницата били документираны. Ищцата коментирала тези лекарства и с лекувания си лекар- психиатър в гр.С. и с други хора, с които поддържала телефонна връзка, включително и с публични личности. Ищцата имала оплаквания от уринирането, но при направеното ѝ изследване не бил установен цистит. Ищцата била официално пускана в домашен отпуск съгласно вътрешните правила на болницата и се е била завръщала в срок, което било отразено и в медицинската ѝ документация. Състоянието на ищцата било доста стабилизирано, като проблемите ѝ били свързани основно с домашната обстановка и малките ѝ кризи на тревожност, безсъние, преяждане и повръщане били много малко. Ищцата нямала поведение, което да налага престой в отделението, състоянието ѝ предполагало възможност да бъде провеждано лечението в амбулаторни условия, при изписването давали 2 бр. епикризи на пациентите/за тях и за личния лекар/, и при необходимост давали и рецепти. Винаги била говорила с ищцата за евентуалните промени в лекарствата, тя винаги имала възможност да получи някаква информация от нея и от медицинската документация. Имало промени, регистрирани като декурзоси, при които се вписвали разговори с пациенти и възможност да се направи една или друга промяна- по време на разговора на хартия, в самото ИЗ, в допълнителните листи, в История на заболяването. В болницата ѝ е поставена депо ментена от д-р Николова и го има в медицинската документация. В началото терапията била проведена от д-р Топчева, която била направила първоначалното интервю след приемане в болницата, като тази терапия била продължена в отделението при следващите приеми, а когато ищцата е била приемана директно в нейното отделение, тази терапия назначавала тя. Понякога тази инжекция бивала поставяна в домашни условия, когато ищцата е била изписвана или по време на домашен отпуск, като точно за целите на поставяне на тази ампула не е била пускана в домашен отпуск, но самото поставяне на тази ампула ставало при извънболнични условия, на определен период от време на 30 дни и независимо кога се пада, тя трябвало да се направи. Понякога се правела в болницата, а в определени

случаи, когато ищцата била изписвана и датата на поставяне съвпадала с този период, се правела в домашни условия, ако е продължавана след това. При последния прием през 2020г. не била поставена такава ампула в болницата, поради трудно снабдяване с нея. Освен медикаментозната терапия се наблягало на трудотерапия, културотерапия и лечебната физкултура. Почистване на отделението и на стаите се извършвало от самите пациенти, като санитарката в отделението е ръководела поддържане на стаите в отделението, коридорите, тоалетната, но пациентите помагали в това почистване. Веднъж в седмицата отделението се миело, като участието в тези дейности било от най-елементарните и то било напълно доброволно и в партньорство с персонала, като било съобразено с възможностите на пациентите и на основни принципи, които заложили в рехабилитационните програми. Пациентите помагали в кухнята, сервирали, отсервирали, изхвърляли кошчетата за боклук. Предоставяли се облекла, обувки и ръкавици, за да се включат пациентите в миенето на отделението, в което участвал и персонала. Предполага, че ищцата била постъпвала без насочваща епикриза, като с една епикриза няколко месеца преди това е била изписана от психиатрична клиника в П. в която са отбелязани суицидни опити и суицидно поведение. Приемащият лекар при тях бил преценил, че не може да оцени опасно поведение и е приел пациентката в остро отделение, като още на следващия ден след разговора и първоначалното обширно интервю с пациентката, тя била приведена в нейното леко отделение, като разговорът бил документиран в медицинската документация. Ищцата ѝ била казвала, че не се разбирала с майка си и баща си, че трудно живеела с възрастната си баба и която имала много претенции към нея. На свидетелката не ѝ било разказвано от ищцата за някакво насилие в семейството. Потвърждава, че предявената ѝ Епикриза изх. № 416/24.04.2019г./находяща се на л.9- 10 от делото/ е изготвена лично от нея.

Съдът кредитира изцяло всички събрани 4 бр. гласни доказателства/1 бр. отговори на ищцата по реда на чл.176 от ГПК и 3 бр. свидетелски показания/, тъй като те са пълни, обосновани, без вътрешни противоречия и без никакви съществени разминавания помежду си. Липсват по делото каквито и да са данни който и да е от тримата свидетели/въпреки наличието при някой на родствени и служебни взаимоотношения със страните по делото/ да са пряко и/или косвено заинтересовани от изхода на спора. Наред с това тези събраните

по делото доказателства са в пълен унисон със събраните по делото писмени доказателства, както и със заключенията на приетите по делото съдебни експертизи.

В тази връзка видно от заключенията на поисканите, назначени, представени, изслушани и приети без възражения от никоя от страните по делото общо 6 бр. различни съдебни експертизи, се установява следното :

Съгласно категоричното заключение на съдебно- фармакологичната експертиза/СФЕ/ по делото, тя е анализирала всички приемани от ищцата общо 21 бр. медикаменти и 1 бр. хранителна добавка, посочила е подробно съответните възможни странични действия на тях и е посочила и анализирала всички задължителни изследвания на пациентите/като ищцата/ при постъпването им в болницата/ответник/ и е посочил всички възможни странични ефекти при тяхното приемане, включително и при ищцата. В този смисъл са и устните му допълнения и пояснения в проведеното отрито съдебно заседание по делото при неговото изслушване пред съда на 13.06.2024г.

Видно от заключението на съдебно- психиатричната експертиза/СПЕ/ по делото, при приемането на ищцата, като пациентка при ответника, са били спазени всички нормативни изисквания за такъв прием, проведеното лечение от ответника към ищцата е било изцяло съобразено с действащите стандарти в психиатрията, ищцата е била своевременно, надлежно и документално информирана за всичко, свързано с нейния престой, лечение и рехабилитация и към момента на изготвяне на експертизата ищцата е била в стабилно психично състояние. В този смисъл са и устните ѝ допълнения и пояснения в проведеното отрито съдебно заседание по делото при нейното изслушване пред съда на 03.10.2024г.

Съгласно заключението на съдебно- графологичната експертиза/СПЕ/ по делото, подписите срещу текстовете „Подпис на пациента“, изпълнени от името на ищцата в долния край на процесните 5 бр. Декларации за информирано съгласие, са били изпълнени собственоръчно от самата нея. Кое се потвърждава и от устните пояснение от вещото лице при изслушването му пред съда на 14.11.2024г.

Видно от заключението на съдебно- ендокринологичната експертиза/СЕЕ/ по делото, при лечението на ищцата при ответника не е било

правено изследване за ТСХ при тиреоидното заболяване на ищцата, е само е продължило по-рано започналото ѝ такова лечение. Като добавянето на Серталин не сочи за извършвано такова ТСХ изследване на ищцата при ответника. Кое се потвърждава и от устните пояснение от вещото лице при изслушването му пред съда на 19.12.2024г.

Заклучението на първоначалната съдебно-психологичната експертиза/СПЕ/ по делото, отзивите на ищцата са били за добро отношение към нея от страна на лекарите и персонала там, няма данни престоят ѝ там да е довел до травмиращи преживявания за нея, във всеки момент от престоя си при ответника ищцата е обсъждала състоянието си с лекуващия лекар, споделяла е актуалните си трудности и своевременно са били настъпвали корекции в лечението ѝ там. Ищцата е демонстрирала в резултат на проведената с нея терапия при ответника придобит контрол над заболяването си. Ищцата не е имала лично желание да се включва в предложените ѝ от ответника доброволни трудови терапии, групови терапии, група за развиване на социални умения и индивидуални консултации с психолог. Кое се потвърждава и от устните пояснение и допълнения от вещото лице при изслушването му пред съда на 19.12.2024г.

Заклучението на повторната съдебно-психологичната експертиза/СПЕ/ по делото, по време на 5-кратния престой на ищцата при ответника, по делото нямало данни това да е довело до травмиращи преживявания. Такива е имало в семейната ѝ среда, като са произхождали от баща ѝ. При ищцата от ответника са били приложени индивидуални и групови психотерапевтични сесии. Към датата на изготвяне на експертизата ищцата е била в сравнително балансирано психично състояние, апсихотична. Набелязано е било ситуативно засилващо се напрежение и склонност към изчерпване на енергетичния потенциал и неустойчивост на афекта. Ищцата имала изграден положителен доверителен контакт с амбулаторния си лекар-психиатър, виждала се редовно с него и приемала назначената ѝ от нея подходяща терапия. Кое се потвърждава и от устните пояснение и допълнения на вещото лице при изслушването му пред съда на 13.02.2025г.

Въпреки наличието на известни оспорвания, възражения и несъгласия от някоя от страните по отношение отделни части на всяко едно от тези общо 6 бр. отделни писмени заключения на назначените, изготвени, изслушани и

приети съдебни експертизи, съдът ги възприема всяка една от тях изцяло, като изготвени компетентно, професионално, обосновано и пълно от всяко едно от вещите лица- съответни специалисти, със законните последици от това.

Следователно от събраните по делото многобройни писмени и гласни доказателства, както и от заключенията на приетите без особени възражения по същество на общо 6 бр. отделни съдебни експертизи се установи и доказва по несъмнен и безспорен начин, че болницата- ответник чрез персонала си е бил наясно с травматичния опит на Т. П. след прилагането на електроконвулсивна терапия спрямо нея в миналото, че ответникът не е предоставил на ищцата специализирана психо-терапевтична или друга подкрепа с оглед психическите травми, които ищцата е получила преди насТ.ването ѝ при него, както и с оглед допълнителните такива, които е получавала при съжителството си с родителите/баба ѝ/ между хоспитализациите. Лечението на ищцата при ответника се е състояло основно в предписване на различни медикаменти и няколко сесии на индивидуална работа с психолог, като ищцата е отказала да участва в групова терапевтична работа, защото се е натоварвала психически от споделянето на тежък житейски опит от страна на другите пациенти- участници. Безспорно се установи и доказана, че първата хоспитализация на ищцата в периода 24.04-17.06.2019г. е започнала с насТ.ването против воля ѝ в Първо женско отделение със затворен режим, като тогава никое длъжностно лице на ответника не е изяснило на ищцата, че ще постъпва именно в това тежко Първо отделение със затворен режим. Самата ищца е разбрала за това едва когато е била физически заведена там, поради което се е изплашила, разплакала се и е искала да си тръгне, но персоналят на ответника е отпратил майка ѝ, поради което се е наложило майката да потърси съдействие от амбулаторния психиатър на ищцата. Наред с това ответникът не проведе в хода на делото на успешно пълно и главно доказване относно медицинската и фактическата необходимост ищцата да бъде настанена първоначално точно в това негово Първо женско отделение.

Предвид всички гореизложени съображения, съдът счита, че са напълно мотивирани, обосновани и доказани от събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и от заключенията на съдебните експертизи исковите претенции за причинени неимуществени вреди от ответника на ищцата. От фактическа страна е установено и доказано по несъмнен и безспорен начин, че

ищцата Т. П. е израснала и живяла в сложна семейна среда, баща ѝ е злоупотребявал с алкохол и тя е била жертва на някакво домашно насилие. По делото се установи безспорно и че служителите на ответника са знаели, че ищцата е била жертва на домашно насилие, както и че тя е живеела в конфликтната семейна среда, включително в периодите между отделните ѝ хоспитализации в ответната ДПБ- гр.Р., обл.Старозагорска. Всички тези факти и обстоятелства бяха установени и доказани от събраните по делото многобройни писмени доказателства(епикриза от 17.06.2019 г. и допълнителен лист към история на заболяването № 416, епикриза от 20.08.2019 г. и допълнителен лист № 1, епикриза от 23.10.2019 г. и допълнителен лист № 1, епикриза от 27.11.2019 г. и ДЛ № 1 към нея, епикриза от 02.09.2020 г. и ДЛ № 1 към нея), както и от съответните събраните по делото гласни доказателства- показанията на разпитаната по делото свидетелка М.а. Заявлението на свидетелката Г., че ищцата не ѝ била споделяла за преживяно от нея домашно насилие се опровергава от посочените писмени доказателства, тъй като именно свидетелката Г. е съставила и подписала въпросните епикризи. Също така, по делото бе установено и че ответникът е бил наясно с травматичния опит на Т. П. след прилагането на електроконвулсивна терапия спрямо нея в миналото- видно от ДЛ 1 към Епикриза от 20.08.2019г. и ДЛ към Епикриза от 23.10.2019г. В хода на съдебното дирене по делото бе установено и доказано, че ответникът не е предоставил на ищцата специализирана психо-терапевтична или друга подкрепа с оглед психическите травми, които ищцата е получила преди настаняването ѝ при него, както и с оглед допълнителните такива, които е получавала при съжителството си с роднините ѝ/включително с баба ѝ/ между хоспитализациите, които травми са очевидно и безспорно в резултат на преживяното от нея домашно насилие. Установено и доказано в хода на делото е, че лечението на ищцата се е състояло в предписване на различни медикаменти и няколко сесии на индивидуална работа с психолог. Безспорно ищцата е отказала да участва в групова терапевтична работа, защото се е натоварвала психически от споделянето на тежък житейски опит от страна на другите пациенти. Ответникът не представи никакви доказателства психиатрите и психологът/работили при него конкретно с ищцата/ да имат каквато и да било квалификация за работа с жертви на полово-базирано насилие, и не представи по делото никакви вътрешни правила и/или

протоколи за работа с жертви на такъв вид насилие. Заключение на ВЛ по повторната съдебно-психологичната експертиза в частта, в която заяви, че такава терапия може да навреди на пострадалия, ако има психоза, не води до извод, че такава терапия не се е дължала на ищцата. Заключение на ВЛ в тази част има по- скоро общо- теоретичен характер, доколкото не е обвързано с никакви първични източници на информация- научни разработки в областта, официални данни от проведени изследвания и други подобни. Дори от приетите по делото писмени доказателства, съставляващи цялата медицинска документация на ищцата от престоя ѝ при ответника е видно, че въпросът за необходимостта (както и за потенциалната противопоказност) от такава терапия за нея изобщо не е бил обсъждан от длъжностните лица на ответника, включително не е засегнат в изготвената психологична оценка. Доколкото ответникът не представи доказателства този психолог да е имал каквато и да било квалификация за работа с жертви на полово-базирано насилие, нито да е следвал определен протокол на работа, включително да е използвал информиран за травмата подход, или пък да е извършил преценка следва ли да се предостави такава терапия на ищцата, следва фактическият извод, че ответникът/като специализирано психиатрично лечебно заведение/ не е изпълнил законовите си задължения за предоставяне на ефективна подкрепа на ищцата в това направление. Също така видно от представената от ответника официална медицинска документация от цялото досие на ищцата, за нея не е бил изготвен никакъв индивидуален план за работа, съдържащ евентуално диагноза, цели на лечението, използвани терапевтични средства, графици за индивидуална работа, който да е бил разработен с участието и съгласието на самата ищца. По делото бе безспорно установено и доказано, че първата хоспитализация на ищцата в периода 24.04- 17.06.2019г. е започнала с насилването против воля ѝ в Първо женско отделение със затворен режим. От показанията на свидетелката И.- П.(майка на ищцата и свидетел- очевиден) се установи и доказва, че при приема на ищцата на 24.04.2019г. при ответника никое негово длъжностно лице не е изяснило на самата ищца, че ще постъпва именно в това Първо отделение със затворен режим. Самата ищца е разбрала за това едва когато е била физически заведена там, поради което се е изплашила, разплакала се и е искала да си тръгне, но персоналът на ответника е отпратил майка ѝ, поради което се е наложило майката да потърси съдействие от амбулаторния психиатър на ищцата Т. П.. Ответникът не

проведе успешно пълно и главно доказване относно медицинската и фактическата необходимост ищцата да бъде настанена първоначално точно в Първо отделение на ответника. В графа „наличие на поне едно от следните поведенчески разстройства“ от формуляр за лекарска оценка при хоспитализиране към ИЗ № 416/2019г. са посочени като налични „автоагресивно поведение, непосредствено опасно за пациента“, „деструктивни действия с възможни опасни последици“ и други, като същевременно обаче в останалата част от медицинската документация относно тази хоспитализация на ищцата, няма абсолютно никакви други записи тя е да е имала автоагресивно и/или агресивно рисково поведение. Данните от епикризата и от допълнителните листове към историята на заболяването показват, че ищцата не е имала такова рисково поведение при доброволното ѝ постъпване за лечение при ответника. Но от друга страна, дори и да беше имала такова поведение, това не може да обоснове принудителното ѝ настаняване в отделение от затворен характер, каквото е именно Първо женско отделение. Още повече, че от приетата по делото медицинска документация се установи, че по време престоя на ищцата при ответника, служителите му не са спазили по отношение на нея нормативните изисквания на Наредба № 24/07.07.2004г. за утвърждаване на медицински стандарт "Психиатрия" в частта му за провеждане на оценка за суицид (2.3.3.) и Програма за справяне с кризи (3.9). В тази връзка липсват каквито и да са писмени и/или доказателства водещи до извода, че по отношение на ищцата тогава са били изпълнени тези подзаконовни нормативни изисквания. Разясненията на вещото лице- психиатър, че тези интервенции били осигурени от ответника на ищцата, тъй като тя била настанена в Първо отделение и длъжностните лица на ответника били провели разговор с нея не е подкрепено от никакви доказателства по делото. Наред с това по делото бе установено и доказано, че ищцата е била въведена в заблуждение по въпроса дали напусканията на ответната ДПБ- гр.Р. в процесния период от време имат характер на „отпуск“, след който тя трябва да се завърне в болницата, или представляват окончателни дехоспитализации, респективно последващи нейни хоспитализации. От показанията на свидетелката И.-П. се установи, че при въпросните напускания ищцата/нейна дъщеря/ е вземала със себе си само вещите си от първа необходимост именно защото е мислела, че следва да се върне след това обратно в болницата. Същото впечатление относно

необходимостта за завръщане в болницата е имала и самата свидетелка И.- П., която в показанията си по делото сочи, че в телефонни разговори свидетелят д-р Г. ѝ била казвала, че е необходимо лечението на ищцата да е продължително. Като посоченото заблуждение на ищцата е било подсилвано и от обстоятелството, че тя е приета в приемен кабинет само при първата ѝ хоспитализация при ответника, а при следващите такива нейни хоспитализации тя е бивала приета директно в Трето отделение на ответната психиатрична болница. Също така безспорно се установиха и доказаха доста лошите битови условия в местата на пребиваване на ищцата в Трето женско отделение на ответната психиатрична болница, изразяващи се в лошото състояние на сградния фонд, лошите битови условия там/липса на работещи тоалетни и топла вода/, доста бедното обзавеждане в стаите на пациентите, пререканията с други пациенти и пушенето от тях в самата болнична сграда- видно от показанията на свидетелката И.-П., както и от приетия по делото писмен Доклад от посещението в Република България на Европейския комитет за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание(КПИ), проведено в интервала 25.09- 06.10.2017г. Съдът счита, че болницата- ответник не е установил и доказал по несъмнен и безспорен начин защитната си теза, че ищцата била дала информирано съгласие за хоспитализациите ѝ при него, за условията за провеждане на хоспитализациите ѝ там, както и за прилаганото ѝ медикаментозно лечение. В тази връзка простото полагането на нейния подпис/като пациент с психични проблеми/ под стандартна болнична бланка, в която се съдържа единствено изброяване на нейни законни права, не може и не следва да се приравнява на даване на нейно информирано съгласие за това. Необоснован и недоказан е защитният довод на ответника, че ищцата била информирана за действието и страничните ефекти на различните медикаменти, които са ѝ администрирани, включително ефектите от комбинациите на тези медикаменти, тъй като имала в себе си личен мобилен телефон с интернет, от който можела да чете листовките на съответните медикаменти, както и че имала подобни знания от предходните години, когато била приемала същите или подобни медикаменти. Още повече, че пациентите като ищцата по никакъв нормативен акт не се дължани да четат листовките и това не се равнява на надлежно информиране на самата ищцата за тези ефекти от страна на ответника. Същото се отнася и до останалите елементи от лечението на ищцата- оценка на състоянието ѝ,

евентуалните алтернативи на лечение ѝ, очаквания изход от лечението ѝ и други подобни.

Следователно пропускът на ответника да осигури специализирана психотерапевтична подкрепа на ищцата с оглед претърпяното от нея полово-базирано насилие е в нарушение, както на националното ни законодателство, така и на наднационалните стандарти, по които Република България е страна. В тази връзка и предвид нормите на чл.2, т.2 и чл.145, ал.1, т.1 от Закона за здравето/33/, всички граждани/включително хората с психично-здравни увреждания като ищцата/ имат законовото право на качествена медицинска помощ и подкрепа, включително на качествена психотерапия по смисъла на чл.149, ал.2 от ЗЗ. Наред с това разпоредбата на чл.12 от Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените изисква създаването и следването на здравни протоколи, болнични процедури и подходящи здравни услуги, които да адресират преживяното полово-базирано насилие от пациентките/каквато безспорно е ищцата/ и да осигурят полово-сензитивни обучения за здравните служители, за да могат те да разпознават и правилно да адресират последиците от полово-базираното насилие, преживяно от жертвата. Също така се изисква и отчитането, че жените с психо-социални увреждания са особено уязвими, че полово-базираното насилие съставлява диспропорционално голям риск, засягащ психичното здраве на жените, поради което жените с такива увреждания имат право на здравни услуги, отчитащи специфичните им потребности и зачитащи техните човешки права и достойнство по смисъла на § 15 и § 25 от Обща препоръка № 24 по чл.12 от Конвенцията на Комитета на ООН за премахване на дискриминацията по отношение на жените. В подобен смисъл е и чл.16 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, изискваща осигуряване на адекватна подкрепа/включително медицинска такава/ за хората с увреждания, преживели насилие, в среда, способстваща за здравето, благоденствието, самоуважението, достойнството и самостоятелността на индивида, предвид конкретните му нужди с оглед на пол и възраст. Като неизпълнението на горепосочените международни и национални нормативни задължения от ответника представлява, както нарушения на горесцитираните разпоредби, така и на нормата на чл.3 и алтернативно на чл.8 от ЕКПЧОС.

Поради което настъпването на ищцата против волята ѝ в Първо женско отделение от затворен тип при ответника е в нарушение на разпоредбите на

чл.91 и чл.148, т.1 от ЗЗ, тъй като ищцата е постъпила доброволно за лечение при ответника без оплаквания за автоагресивно или суицидно поведение, и следователно не е била налице индикация за първоначалното ѝ насТ.ване в остро женско отделение. Също така тя е отказала да бъде настанена там, но въпреки това то е било извършено против изричната ѝ лична воля. И по време на насТ.ването ѝ при ответника на ищцата/пациентка/ не са били осигурени по- горе посочените интервенции, изискуеми от подзаконовите изисквания на Наредба № 24. От което следва, че принудителното насТ.ване на ищцата в Първо женско отделение на ответника съставлява нарушение на императивните международноправни разпоредби на чл.5 и чл.3 от ЕКПЧ, по които Република България е страна. В тази връзка непредоставянето от ответника на ищцата на информация по най- подходящия начин за изписванията ѝ от ответника и за необходимостта от повторните ѝ хоспитализации пак там до степен, че тя и майка ѝ са считали, че отделните дехоспитализации и нови хоспитализации имат характер само на „отпуск“ представлява съществено нарушение на нормите на чл.86, ал.1, т.7 от българския ЗЗ и това безспорно е довело до накърняване на основните ѝ правата по смисъла на чл.5 и чл.8 от международноправния акт/ЕКПЧОС/. Също така хоспитализирането на ищцата от страна на ответника в унижителни/нечовешки условия представлява и нарушение на нормите на чл.86, ал.1, т.3 и респективно на чл.145, ал.1, т.1 от българския ЗЗ. От което следва, че участието на ищцата в поддържането на хигиената в болничното отделение е една много съмнителна форма на нейна рехабилитация, понеже чрез нея едва ли се постига действително и пълно дължимия от ответника по закон резултат, изразяващ се най- общо в елементарното спазване на санитарните условия в самата болница. Още повече, че по делото се установи и доказва по несъмнен и безспорен начин, че ищцата категорично не е желала да участва в тази дейност, с което безспорно са били нарушени правата ѝ по чл.3 и чл.8 от ЕКПЧОС. В тази връзка е налице нормативно задължение на ответника да информира по надлежен и достъпен начин ищцата за причините за хоспитализациите ѝ, диагнозата ѝ, възможните методи на лечение и приложените ѝ такива, включително чрез администриране на различни медикаменти, като при очевидното му нарушаване той е нарушил императивните норми на чл.86, ал.1, т.8, чл.87, ал.1 и чл.88 от ЗЗ. Не се доказва от ответника твърдения от ищцата отрицателен факт, че тя не е била по

никакъв надлежен начин информиран на разбираем за нея език относно диагнозата и характера на заболяването ѝ, целите и естеството на лечението, разумните алтернативи, очакваните резултати и прогнозата, потенциалните рискове, свързани с предлаганите диагностично-лечебни методи, включително страничните ефекти и нежеланите лекарствени реакции, болка и други неудобства за всеки един медикамент, вероятността за благоприятно повлияване, риска за здравето при прилагане на други методи на лечение или при отказ от лечение, с което са били нарушени и международните изисквания по чл.3 и алтернативно по чл.8 от ЕКПЧОС.

Следователно претърпени от ищцата неимуществени вреди при и по повод хоспитализациите ѝ при ответника се установиха и доказаха от показанията на свидетелките И.-П. и М.а. Не се доказва изразеното експертно мнение на вещото лице- психолог д-р З., че ищцата не била преживяла страдания от престоя си в болницата на ответника, тъй като доброволно се била връщала там и защото отстоявала позициите си и търсила съдействие. От епикризите по делото на ищцата е видно, че тя се е връщала в ответната психиатрична болница, защото се е чувствала зле в семейната си среда, в която е живеела и поради засилващите се страдания, свързани с хранителното ѝ разстройство. Наред с това вещото лице- психолог не е изследвало доколко ищцата е считала, че има реален избор да се лекува на друго място. Безспорно в моментите, в които ищцата е разказвала за преживяванията си при ответника тревожността и депресията ѝ са се засилвали. Следователно извън това е нелогично да се приеме, че ищцата не е изпитала страдания от посочените нарушения, понеже всяко човешко същество би изпитало вреди при отнасяне и държане в лоши битови и болнични условия, каквито са били безспорно процесните такива. Не се доказва и защитната теза на ответника, че настоящото безспорно подобряване на състоянието на ищцата се дължало единствено и само на престоя ѝ при ответника, още повече, че безспорно след последната хоспитализация на ищцата при ответника състоянието ѝ всъщност обективно и видимо се е влошило в някаква степен.

Предвид всички гореизложени мотиви, имайки предвид вида, продължителността и тежестта на претърпените от ищцата физически и психически дискомфорт, болки и страдания по време на няколкократно 5 бр. отделни хоспитализации при ответника за процесния период от време, вземайки за ориентир нормативно определена за тогава минимална работна

заплата за страната/МРЗ/- от 01.01.2019г. 560 лв., от 01.01.2020г. 610 лв., от 01.01.2021г. 650 лв., от 01.04.2022г. 710 лв. и от 01.01.2023г. 780 лв., доказаните по делото имуществено състояние и доходи на ищцата, както и определяните парично обезщетения за онзи период от време по аналогични казуси в региона и в страната, съдът счита, че нейната искова претенция против ответника е основателна, обоснована и доказана до размера на главница от 15 000 лв., до който тя следва да бъде уважена, ведно със законните последици от това- лихви и разноски. Като така присъдените суми се приведат от ответника на ищцата по изрично посочената от нея банкова сметка, със законните последици. В останалата ѝ част над доказаните и уважени 15 000 лв., до общо претендираните ѝ 30 000 лв. главница, те се явяват неоснователни, необосновани, недоказани и прекомерни, поради което следва да се отхвърлят в тази им част, ведно със съответните законни последици от това.

Наред с това, съгласно правилата на чл.82- 86 от ЗЗД върху уважената част от главниците за неимуществените вреди от общо 15 000 лв. ответникът дължи на ищцата и акцесорно парично обезщетение в размер на мораторната лихва върху главницата 15 000 лв., считано от датата на предявяване на иска в съда/01.12.2023г./, до окончателното изплащане на сумите, ведно с всички законни последици от това.

На основание чл.78, ал.1 във вр. с чл.80 и чл.81 от ГПК ответникът следва съобразно уважената част от исковите претенции против ищцата да бъде осъден да ѝ заплати разноски по делото в размер на общо 2 000 лв. за адвокатско възнаграждения/хonorар/ за един пълномощник- адвокат по реда на чл.38 от ЗАдв. на посочената от него лична банкова сметка, със законните последици.

Съответно на основание чл.78, ал.2 във вр. с чл.80 и чл.81 от ГПК ищцата съобразно отхвърлената част от исковите ѝ претенции, следва да бъде осъдена да заплати на ответника направените от него разноски по делото в размер на общо 350 лв. за възнаграждение на вещите лица по делото, съобразно уважената част от главницата на исковата претенция.

Настоящото първоинстанционно съдебно Решение може да се обжалва в законния 2- седмичен срок от датите на връчването му на всяка една от страните по делото, чрез настоящия първоинстанционен Окръжен съд-

гр.Стара Загора пред въззивния Апелативен съд- гр.Пловдив.

Ето защо предвид гореизложеното и на осн. чл.45- 49 и чл.82- 86 от ЗЗД във вр. с чл.3, чл.5 и чл.8 от ЕКПЗЧОС, първоинстанционният ОС- Ст.Загора

РЕШИ:

ОСЪЖДА Държавна психиатрична болница „Д-р Г. Кисъов“- ЕИК 000695317, със седалище в гр.Р., обл.Старозагорска и адрес на управление ул. „Магда Петканова“ № 1 да заплати на Т. Е. П.- ЕГН ***** от гр.С., обл.Г., *** сумата 15 000 лв./петнадесет хиляди лева/ парични обезщетения за причинени неимуществени вреди, ведно със законните лихви върху главницата 15 000 лв. от 01.12.2023г. до окончателното изплащане на сумите, като ОТХВЪРЛЯ исковите претенции в останалите размери над присъдените 15 000 лв. главница до общо претендираните 30 000 лв. главница, като неоснователни и недоказани.

ОСЪЖДА Държавна психиатрична болница „Д-р Г. Кисъов“- ЕИК 000695317, със седалище в гр.Р., обл.Старозагорска и адрес на управление ул. „Магда Петканова“ № 1 да заплати на един пълномощник на ищцата- адв. В. Р. Марчев от АК- С., личен № 1000719810 от гр.С., п.к.1000, ул.“Искър“ № 4, ет.3, офис 7- SOHO сумата 2 000 лв./две хиляди лева/ разноски по делото.

ОСЪЖДА Т. Е. П.- ЕГН ***** от гр.С., обл.Г., *** да заплати на Държавна психиатрична болница „Д-р Г. Кисъов“- ЕИК 000695317, със седалище в гр.Р., обл.Старозагорска и адрес на управление ул.„Магда Петканова“ № 1 сумата 350 лв./триста и петдесет лева/ разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в 2- седмичен срок от връчването му на всяка от страните, чрез ОС- Ст.Загора пред ПАС- Пловдив.

Съдия при Окръжен съд – Стара Загора: _____